

Sygn. akt V Ua 59/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Marczyńska

Sędziowie: SSO Agnieszka Leżańska, SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekretarz sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2020 r. w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku C. A. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 października 2019 r. sygn. akt IV U 61/18

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustala, iż zasądzona od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz ubezpieczonego C. A. (2) tytułem odszkodowania za dalsze 6 % uszczerbku na zdrowiu kwota 4.854,00zł (cztery tysiące osiemset pięćdziesiąt cztery złote) podlega wypłacie bez odsetek i oddala apelację w pozostałej części.

SSO Agnieszka Leżańska SSO Magdalena Marczyńska SSO Urszula Sipińska-Sęk

Sygn.akt V Ua 59/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 stycznia 2018r., sygn.(...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał C. A. (1) kwotę 12.135,00 złotych tytułem odszkodowania za 15% uszczerbek na zdrowiu, będący skutkiem wypadku przy pracy z dnia 9.XII.16r. wskazując w uzasadnieniu, iż Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 5 stycznia 2018 roku orzekła, że stwierdzony u skarżącego uszczerbek na zdrowiu wynosi 15%, co uzasadnia przyznanie na jego rzecz odszkodowania za uszczerbek w tej wysokości.

Odwołanie od decyzji złożył C. A. (1) podnosząc, iż ocena obrażeń, jakich doznał w wypadku jest wadliwa i zaniżono wielkość uszczerbku, który winien być podwyższony o kolejne 15%.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 października 2016 r., sygn. akt IVU 37/16, Sąd Rejonowy zmienił decyzję organu rentowego z dnia 12 stycznia 2018 roku w ten sposób, że zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Oddział w T. na rzecz C. A. (1) tytułem odszkodowania za dalsze 6% uszczerbku na zdrowiu kwotę 4.854,00 złote z ustawowymi odsetkami od dnia 12 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty.

Podstawę wyroku stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

C. A. (1) jest pracownikiem (...) w P., zatrudnionym na stanowisku pracownika utrzymania (...). W dniu 9.XII.16r. pracował na II zmianie przy usuwaniu awarii obracarki na linii formowania bez skrzynkowego. Skarżący wydał polecenie pracownikowi obsługującemu maszynę, aby ustawił tłok od strony stanowiska na odpowiedniej wysokości i zablokował-wyłączył maszynę. Wnioskodawca przystąpił do dokręcania nakrętki. W pewnym momencie, w trakcie dokręcania, stół spadł i przycisnął lewą rękę skarżącego do konstrukcji. Przy pomocy kolegów udało mu się wyciągnąć rękę i C. A. (1) został odwieziony przez karetkę Pogotowia (...) do szpitala.

C. A. (1) został poddany operacji lewej ręki w szpitalu w Ł..

Po zgłoszeniu wypadku wnioskodawca został zbadany przez **Lekarza Orzecznika** ZUS, celem ustalenia wielkości uszczerbku na zdrowiu. Lekarz Orzecznik określił uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego **na 16%**, na który składają się: 7% z pozycji 138 b (palec II), 8% z pozycji 140 (palec III), 1% z pozycji 141a (ograniczenie funkcji palca IV).

Komisja Lekarska ZUS określiła uszczerbek na zdrowiu skarżącego na 15%: 8% z pozycji 138b, 6% z pozycji 139a i 1% z pozycji 141a. Na podstawie orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS zostało przyznane wnioskodawcy odszkodowanie.

W oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe, Sąd Rejonowy ustalił, iż C. A. (1) doznał wskutek wypadku uszczerbku w wysokości **21%**, na który składają się: 10% uszczerbku palca 2 (pozycja 138 b), 6% uszczerbku palca III (pozycja 139), 3% uszczerbku palca IV (pozycja 141 b) i 2% uszczerbku palca V (pozycja 141 b). Sąd I instancji ustalił przy tym, iż palec II lewej ręki był złamany wieloodłamowo, została wykonana artrodeza stawu (...) oraz (...), co skutkuje sztywnością palca w tych stawach.

Palec III po złamaniach został amputowany na wysokości stawu śródrečno- paliczkowego. Utrata 3 paliczków to 6% uszczerbku (pozycja 139 - po 2% za każdy paliczek). P. IV po złamaniu paliczka bliższego ma ograniczoną ruchomość w stawie (...) o 30°, co powoduje 3% uszczerbku (pozycja 141 b). P. V był złamany w paliczku dystalnym, co spowodowało deformację płytki paznokciowej i macierzy paznokcia oraz ograniczenie zgięcia w stawie (...) o kąt 30°.

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd Rejonowy uznał opinię biegłych chirurgów; J. B. oraz D. D. za prawidłowe, a ocenę uszczerbku na zdrowiu dokonaną w tych opiniach za kompleksową. Biegli ocenili nie tylko fakty złamania palców na poziomie kolejnych paliczków, ale także to, że po złamaniach i wykonanych zabiegach pozostały blizny na stronie dłoniowej ręki na poziomie palców II. IV i V. Blizny te obok zagojonych złamań, są czynnikami powodującymi ograniczenia ruchomości. Poza tym w ręce lewej wnioskodawcy występują nerwobóle.

Dlatego też, w ocenie Sądu Rejonowego, określenie uszczerbku palca II na poziomie 10%, a nie 8%, jak dokonała tego komisja lekarska ZUS jest właściwa, ocenia kompleksowo skutki złamania paliczków. Nadto Sąd I instancji wskazał, iż palec III uległ po wypadku amputacji na poziomie wysokości stawu śródrečno- paliczkowego, a więc nastąpiła utrata 3 paliczków. Nie ma więc podstaw do określenia uszczerbku inaczej niż na 6%. Palce IV i V zostały również uszkodzone w wypadku, jednak określenie uszczerbku na 3% i 2% jest właściwa, bo obejmuje oprócz samego faktu złamania, także skutki w postaci ograniczenia ruchomości i neuralgię.

Tym samym Sąd Rejonowy uznał, iż uszczerbek na zdrowiu doznany przez C. A. (1) w wypadku przy pracy wynosi 21%. Wnioskodawca otrzymał odszkodowanie za 15% uszczerbku na zdrowiu, przysługuje mu więc odszkodowanie za pozostałe 6% (art.6 ust.

1 pkt 4), art. 11 i 12 ustawy wypadkowej). Dlatego też, Sąd zasądził na rzecz wnioskodawcy 4.854,00 złotych tytułem odszkodowania za dalsze 6 % uszczerbku na zdrowiu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. zaskarżając wymieniony wyrok w części dotyczącej zasądzenia ustawowych odsetek od dnia 12 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty, doręczony w dniu 14 listopada 2019 r., zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, a w szczególności: art. 233 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014r., poz. 101 - j.t.), poprzez błędną ocenę materiału dowodowego oraz sprzeczność ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że wnioskodawcy należą się odsetki od odszkodowania za dalsze 6% uszczerbku na zdrowiu, podczas zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do takich ustaleń:

2. naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2019.300 j.t.), art. 15 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U.2017.1773) oraz art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U 2018.. 1270 j.t.) w zw. z art. 58 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i § 2 ust. 1 rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999 r. Nr 12, poz. 104) przez błędne przyznanie wnioskodawcy prawa do odsetek, gdyż organ nie pozostaje jeszcze w zlocę z zapłatą dodatkowego odszkodowania zasądzonego wyrokiem Sądu

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja zasługuje na uwzględnienie i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

Przystępując do oceny zasadności wniesionej przez skarżącego apelacji stwierdzić należy, iż kwestią podstawową w niniejszej sprawie było ustalenie zwiększenia stopnia uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego, powstałego na skutek wypadku, jakiemu uległ w pracy w dniu 9 grudnia 2016 roku. Sąd Rejonowy czyniąc ustalenia faktyczne w powyższym zakresie przyjął ostatecznie, iż uszczerbek ten wynosi obecnie 21%, a więc uległ zwiększeniu w stosunku do uszczerbku ustalonego mocą wyroku Sądu Rejonowego o 6%.

Powyższa okoliczność nie była jednak objęta przedmiotem zaskarżania apelującego, lecz fakt przyznania ubezpieczonemu przez Sąd Rejonowy odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu za dalsze 6% wraz z odsetkami od dnia 12 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty, które nie były przedmiotem żądania skarżącego, co skutkuje uznaniem, iż Sąd I instancji wydał zaskarżony wyrok z naruszeniem art. 321 k.p.c. oraz art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2019.300 j.t.), art.

15 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U.2017.1773) oraz art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U 2018.. 1270 j.t.) w zw. z art. 58 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i § 2 ust. 1 rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999 r. Nr 12, poz. 104), co skutecznie podnosi w apelacji skarżący.

Odnosząc się do zarzutu organu rentowego naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 748) stwierdzić należy, iż jest on zasadny. Zgodnie bowiem z treścią art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Natomiast art. 118 ust. 1a wyżej wymienionej ustawy stanowi, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości

orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W związku z tym w sytuacji, gdy uprawniony występuje z roszczeniem o zapłatę odsetek, co w niniejszej sprawie jednak nie miało miejsca, obowiązkiem sądu jest ustalenie, czy za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczenia odpowiedzialność ponosi organ rentowy.

Z materiału dowodowego sprawy wynika, iż zaskarżona decyzja z dnia 12 stycznia 2018 roku, została wydana w oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 5 stycznia 2018 roku, co oznacza, iż została wydana z zachowaniem 30-dniowego terminu od wyjaśnienia okoliczności niezbędnych do wydania decyzji. W konsekwencji uznać należy, iż ZUS wydał zaskarżoną decyzję we właściwym terminie, tj. zgodnie z art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach.

Tym samym zasadny jest zarzut organu rentowego naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.), zgodnie z którym, jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi odpowiedzialności.

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, iż Sąd I instancji wydał wyrok z naruszeniem wskazanych w apelacji przepisów i w związku z tym, zmienił zaskarżone orzeczenie na podstawie art. 386¹ k.p.c. orzekając, jak w sentencji.

Mając na uwadze, iż organ rentowy, pomimo określenia zarzutów apelacji w ograniczonym zakresie, wniósł jednak o oddalenie odwołania skarżącego w całości, Sąd Okręgowy oddalił apelację w pozostałej części na podstawie art. 385 k.p.c.